

Motion

2021-06-02

Systematisk Peer-support för hivpositiva i Skåne

Vården av hivpositiva har gjort stora framsteg de senaste decennierna. Idag kan den som har en välinställd behandling leva ett långt liv utan risk för att föra smittan vidare genom sexuella kontakter. År 2016 uppmärksammades också Sverige för att som första land, med marginal, ha nått UNAIDS och WHO:s gemensamma så kallade 90-90-90-mål i befolkningen. De innebär att 90 procent av alla som har hivinfektion ska veta om sin status, att 90 procent av dem har behandling, och att 90 procent av dem ska ha omätbara virusnivåer.

Vägen mot en jämlik hälsa också för hivpositiva är dock fortfarande lång. I takt med att hiv allt mer gått från att vara en dödlig till en kronisk sjukdom har nya hälsoproblem uppstått. Åldrande med hiv innebär en ökad risk för samsjuklighet i exempelvis hjärt-kärlsjukdom, benskörhet, diabetes, njursjukdom och cancer, vilket understryker betydelsen av en sammanhållen vård och andra hälsofrämjande åtgärder. Stigma, skam och diskriminering bidrar också till en sämre psykisk hälsa, till exempel ökad risk för depression, hos personer som lever med hiv, liksom den isolering som det innebär för många att inte känna någon annan hivpositiv att utbyta erfarenheter med.

Peer-support, som på svenska närmast kan översättas till kamratstöd, är ett beprövat sätt att arbeta hälsofrämjande och mildra de psykosociala effekter som hiv för med sig. Det används även framgångsrikt till exempel inom psykiatrin. Det innebär att personer som har gått eller går igenom liknande erfarenheter träffas och interagerar under strukturerade former, som ett sätt att bryta stigma, dela med sig av erfarenheter samt få psykiskt och socialt stöd. Den sortens psykosocialt stöd, som många hivpositiva idag saknar, har visat sig leda till större följsamhet avseende medicinering, minskad dödlighet, bättre psykisk hälsa, säkrare sexuellt beteende och ökad trygghet i att berätta för andra om att man har hiv. Det bidrar därmed också till arbetet för att möta det som ofta beskrivs som det fjärde 90-målet, nämligen livskvalitet.

I Skåne bedrivs redan Peer-support i mindre skala och på ideell basis av Positiva Gruppen Syd. De har dock inte resurser för att utöka verksamheten på egen hand och de flesta som diagnosticeras med hiv känner inte till att möjligheten finns och får heller ingen information om det. För att kunna erbjuda alla hivpositiva möjligheten till Peer-support kommer det att behövas ett systematiserat samarbete mellan patientföreningarna och hälso- och sjukvården. Sådana modeller finns redan i flera andra länder och erfarenheter därifrån skulle med fördel kunna användas för att bygga upp en liknande verksamhet i Skåne.

Motion

Socialdemokraterna föreslår därför:

att Region Skåne inför systematiserad Peer-support för hivpositiva i samverkan med lämpliga patientföreningar.

För Socialdemokraterna i Region Skåne

Henrik Fritzson (S)

Anna-Lena Høgerud (S)